

Länsstyrelsen i Jämtlands län
831 86 Östersund

Datum 2009-04-24
Dnr 32-2008-0531

Länsstyrelsen i Jämtlands län årsredovisning 2008

Riksrevisionen har granskat Länsstyrelsens i Jämtlands län (länsstyrelsen) årsredovisning, daterad 2009-02-20. Syftet har varit att bedöma om redovisningen och underliggande redovisning är tillförlitlig och räkenskaperna rättvisande samt om ledningens förvaltning följer tillämpliga föreskrifter och särskilda beslut.

Riksrevisionen har avgivit revisionsberättelse utan invändning men vill fästa landshövdingens uppmärksamhet på nedanstående.

Riksrevisionen önskar information senast 2009-05-25 med anledning av våra iakttagelser i denna rapport.

1. Sammanfattning

Riksrevisionen anser att landshövdingens bedömning av den interna styrningen och kontrollen som uttrycks i årsredovisningen, i allt väsentligt är rättvisande.

Riksrevisionen har även granskat och följt arbetet med införandet av den nya processen för intern styrning och kontroll enligt förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll. Rapport har avlämnats 2008-10-29, dnr 32-2008-0531.

Länsstyrelsens arbete med det som regleras av förordningen om intern styrning och kontroll pågår. Landshövdingen har ännu inte på ett tillfredsställande vis kunnat visa att förordningen följts fullt ut.

Enligt Riksrevisionens bedömning finns det områden som kan utvecklas.

Följande iakttagelser har bl.a. noterats:

- Det saknas en bestämd strategi för hantering av identifierade risker
- Den tidplan som finns för utförande av kontrollåtgärder är allmänt hållen.
- Det finns inte ett dokumenterat beslut avseende ansvarig person för arbetet med att implementera förordningen om intern styrning och kontroll.
- Landshövdingens ställningstagandet i samband med undertecknandet av årsredovisningen har inte dokumenteras.

2. Förordningen om intern styrning och kontroll

Sedan den 1 januari 2008 har ett delvis nytt och delvis förändrat regelverk för de statliga myndigheterna trätt i kraft avseende den interna styrningen och kontrollen i myndigheterna.

Förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll, ska tillämpas av alla myndigheter med krav på internrevision. Länsstyrelsen har enligt 48§ i sin instruktion att följa förordning (2006:1228) om internrevision.

I förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB), 2 kap. 8 §, finns även krav på att ledningen, i detta fall landshövdingen, i årsredovisningen ska göra en bedömning av den interna styrningens och kontrollens kvalitet i samband med upprättande av årsredovisningen.

Enligt 3 § myndighetsförordningen (2007:515) ansvarar myndighetens ledning, dvs. i länsstyrelsens fall landshövdingen, för att verksamheten bedrivs effektivt, författningsenligt, att myndigheten har en tillförlitlig återrapportering samt att myndigheten hushållar väl med statens medel.

Enligt 2 § i förordningen om intern styrning och kontroll ska myndigheten med rimlig säkerhet utforma och etablera en process som syftar till att myndigheten fullgör de krav som framgår av 3 § myndighetsförordningen.

3. Processen intern styrning och kontroll

Intern styrning och kontroll är en process som skapas av länsstyrelsens ledning och medarbetare i syfte att verksamheten ska bedrivas effektivt, författningsenligt och ha en tillförlitlig återrapportering. Följande moment finns beskrivna i förordningen och skall ingå i ovanstående process:

1. Riskanalys
2. Kontrollåtgärder
3. Uppföljning
4. Dokumentation

Processen för intern styrning och kontroll bör vara integrerad med länsstyrelsens verksamhetsstyrning. Det bör vara naturligt att genomföra riskanalyser och etablera kontrollåtgärder, i samband med att länsstyrelsen upprättar verksamhetsplan och utformar operativa rutiner.

Riksrevisionen konstaterar att länsstyrelsen har påbörjat ett arbete med att införa förordningen om intern styrning och kontroll. Riksrevisionens bedömning är att detta utvecklingsarbete bör fortsätta för att erhålla en förbättrad efterlevnad av förordningen.

3.1 Riskanalys

Inför arbetet med riskanalysen ska verksamhetens mål och uppgifter kopplas till kraven i 3 § myndighetsförordningen. Riskanalysen ska sedan genomföras utifrån verksamhetens mål och uppgifter. I riskanalysen ska det gå att identifiera, värdera och aktivt ta ställning till hur riskerna ska hanteras.

Länsstyrelsen har i sin presenterade riskanalys utgått från ett antal huvudområden som ledningsgruppen bedömt vara väsentliga vid riskinventeringen, dock utan direkt koppling till kraven i 3 § myndighetsförordningen. Därefter har riskanalyser utförts på de olika avdelningarna. Det har vid Riksrevisionens granskning framkommit att utgångspunkterna till viss del skilt sig mellan de olika avdelningarna när värdering av riskerna gjorts.

Det framgår inte heller av dokumentationen vilka riskvärden som gäller vid beslut om hur de identifierade riskerna ska hanteras.

Riksrevisionen *rekommenderar* att länsstyrelsen säkerställer att det inom myndigheten finns en samsyn avseende riskvärdering. Dessutom bör länsstyrelsen bestämma strategi vid beslut om hantering av de olika identifierade riskerna.

3.2 Kontrollåtgärder

Landshövdingen ska utifrån resultatet av riskanalysen fatta beslut om hur riskerna ska hanteras. De beslutade åtgärderna ska utformas i förhållande till den riskanalys som gjorts och vara inbyggda i såväl organisation som rutiner samt dokumenteras på ett ändamålsenligt sätt, så att ledningen kan säkerställa att de utförs.

Kopplat till riskanalysen har länsstyrelsen angivit en tidplan för kontrollåtgärderna. Denna tidplan är dock väl allmänt hållen.

I ”Plan för revidering av länsstyrelsens styrdokument” som ingår i dokumentet ”Intern styrning och kontroll” som bilaga redovisas enbart administrativa styrdokument.

Riksrevisionen *rekommenderar* att den tidplan för kontrollåtgärder som anges i riskanalysen preciseras. Riksrevisionen *rekommenderar* också att bilagan med styrdokument kompletteras med styrdokument kopplade till verksamheten.

3.3 Uppföljning och utvärdering samt dokumentation

Intern styrning och kontroll ska följas upp för att säkerställa att systemen och rutinerna fungerar som planerat. Utvärderingen ska resultera i förslag på förbättringar.

De av länsstyrelsen gjorda uppföljningarna finns delvis dokumenterade i en pärm.

Riksrevisionen *rekommenderar* att utförda uppföljningar och utvärderingar dokumenteras löpande på lämpligt sätt samt är tydligt kopplade till identifierade risker och kontrollåtgärder.

3.4 Ansvar

Det är landshövdingens ansvar att vara en aktiv part i arbetet med intern styrning och kontroll, ställa tydliga krav och löpande hålla sig uppdaterad. Ansvaret kan aldrig delegeras, men för det praktiska arbetet bör en ansvarig person/funktion formellt utses.

Landshövdingen har ännu inte dokumenterat något beslut att utse ansvariga personer för att praktiskt genomföra arbetet med införandet av förordningen om intern styrning och kontroll.

Riksrevisionen *rekommenderar* landshövdingen att genom skriftligt beslut utse ansvarig person för det fortsatta arbetet med införandet av förordningen om intern styrning och kontroll.

4. Landshövdingens intygande avseende intern styrning och kontroll

En samlad dokumentation ska ligga till grund för landshövdingens bedömning av den interna styrningen och kontrollen, som ska göras i anslutning till underskriften av årsredovisningen, enligt förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll.

Riksrevisionen har tagit del av de dokument och underlag som landshövdingen har haft som underlag för sin bedömning av den interna styrningen och kontrollen. Riksrevisionens bedömning är att dessa dokument och underlag ytterligare kan utvecklas.

Landshövdingens ställningstagande har inte skriftligt dokumenterats.

Riksrevisionen *rekommenderar* att landshövdingen i god tid, gärna i samband med verksamhetsplaneringen, beslutar vilket skriftligt underlag hon behöver för sitt ställningstagande avseende intern styrning och kontroll i årsredovisningen samt skriftligt dokumenterar sitt ställningstagande.

Ansvarig revisor Anita Nilsson har beslutat i detta ärende. Uppdragsledare Bengta Östborn har varit föredragande.

Anita Nilsson

Bengta Östborn

Kopia för kännedom:

Regeringen